

Інформаційне право

УДК 342.9:004.738.5(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15374641>

**Нормативно-правові засади обробки персональних даних в Україні:
правовий та галузевий аспекти**

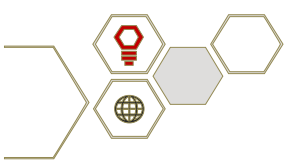
Богдан Малій

аспірант ННІ права Сумського державного університету,
провідний професіонал з інтелектуальної власності Сектору сприяння
реалізації авторського права і суміжних прав Департаменту розвитку сфери
авторського права і суміжних прав Українського національного офісу
інтелектуальної власності та інновацій,
<https://orcid.org/0009-0004-3681-9998>

Прийнято: 27.04.2025 | Опубліковано: 09.05.2025

***Анотація.** У статті автор аналізує нормативно-правове регулювання персональних даних в Україні, зокрема їх обробку у сфері охорони здоров'я. Розглянуто ключові нормативно-правові акти та базові критерії обробки таких даних. Окремо проаналізовано правове регулювання електронної системи охорони здоров'я (ЕСОЗ). Акцент зроблено на проведенні подальшої цифровізації сфери охорони здоров'я, загрозах витоку медичних даних про особу й важливості законодавчих змін. Автор окреслює базові принципи правового регулювання, зокрема відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» № 2297-VI, та зосереджує увагу на специфіці обробки чутливих медичних даних пацієнтів.*

Досліджено актуальні підзаконні акти Міністерства охорони здоров'я, що стосуються ведення електронної документації, телемедицини та порядку надання первинної медичної допомоги. Особливу увагу приділено електронній

системі охорони здоров'я (ЕСОЗ), її законодавчому регулюванню відповідно до Постанови КМУ № 411, а також виявлено низку правових прогалин, зокрема щодо функціонування приватної цифрової платформи Helsi.me, яка наразі виконує ключову роль у взаємодії пацієнтів із закладами охорони здоров'я, однак позбавлена чіткого правового статусу. У межах дослідження проаналізовано ризики, пов'язані з відсутністю належного правового механізму захисту даних у цифрових медичних системах, зокрема щодо безпеки, конфіденційності та обмеження доступу до персональної інформації. Наголошено на потребі приведення національного законодавства у відповідність до положень Загального регламенту ЄС про захист даних (GDPR) та впровадженні європейських стандартів у практику обробки персональних даних в українській системі охорони здоров'я. У підсумку сформульовано висновки щодо необхідності оновлення правових механізмів, запровадження дієвих технічних засобів захисту даних, а також підвищення рівня обізнаності медичних працівників і пацієнтів щодо правових аспектів захисту персональних даних.

Ключові слова: дані, захист персональних даних, охорона здоров'я, пацієнт.

Regulatory and legal framework for personal data processing in Ukraine: legal and sectoral aspects

Bohdan Malii

PhD researcher at the Educational and Scientific Institute of Law,

Sumy State University,

Leading professional for Promoting the Enforcement of Copyright and Related

Rights of Ukrainian National Office of Intellectual Property and Innovations,

<https://orcid.org/0009-0004-3681-9998>

Abstract. *The article examines the legal regulation of personal data in Ukraine, particularly focusing on its processing in the healthcare sector. The study highlights*

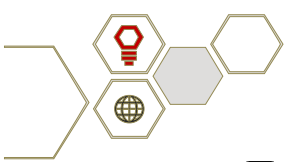
the key regulatory acts governing this sphere and analyzes the legal provisions of the Law of Ukraine "On Personal Data Protection". The criteria for processing personal data, including legality, transparency, accuracy, confidentiality, and security, are explored, alongside considerations for data subjects' rights.

Special attention is given to the national electronic healthcare system (EHS), its regulatory framework, and the Resolution of the Cabinet of Ministers No. 411 (25.04.2018). The article identifies significant legal gaps in personal data processing within the EHS, particularly regarding the Helsi.me system, which serves as a patient account management tool but lacks explicit legislative support. The risks associated with the absence of a proper legal mechanism for such digital services are emphasized.

The study underscores the importance of aligning Ukrainian legislation with European data protection standards, particularly the GDPR, and adapting best international practices to ensure enhanced data security in the healthcare sector. It examines the legal obligations of healthcare institutions concerning data storage, access control, and responsibilities of data controllers and processors, as well as the challenges in achieving full compliance. The role of digitalization in modern healthcare is explored, emphasizing the increasing reliance on electronic medical records (EMRs) and automated patient data management systems. The article highlights the risks associated with cyber threats, unauthorized access, and data breaches, stressing the necessity for strong security measures, technical safeguards, and updated legal provisions to mitigate such risks.

The conclusions suggest continuous legislative improvements to strengthen personal data protection in Ukraine. Recommendations include stricter penalties for data breaches, enhanced oversight mechanisms, and initiatives to raise awareness among medical personnel and patients. The development of an effective regulatory framework is crucial for maintaining public trust and ensuring the secure handling of personal data in Ukraine's healthcare sector.

Keywords: *data, personal data protection, healthcare, patient.*

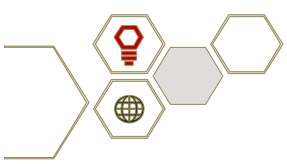
Постановка проблеми. В умовах діджиталізації та цифровізації соціально-державних процесів обробка персональних даних в Україні набуває особливої актуальності.

Враховуючи, що сам процес захисту персональних даних як правове явище має на меті захищати базові права людини (право на повагу до приватного і сімейного життя, право на особисту недоторканність, свобода вираження поглядів, таємниця листування тощо), а сучасні тенденції інформаційного суспільства нерідко корелюються з питаннями втручання в особисте життя особи без його на те згоди, важливо тримати цю проблему у фокусі суспільної уваги. Україна як держава, що активно впроваджує цифровізацію в усі сфери суспільного життя має також усвідомлювати можливі виклики, пов'язані з цим.

Основні засади, пов'язані із захистом і обробкою персональних даних, законодавець виклав ще у 2010 році з прийняттям Закону України «Про захист персональних даних» № 2297-VI. Даний нормативно-правовий акт на сьогоднішній день не відповідає викликам інформаційного суспільства. Питання що вже активно виникають та виникатимуть надалі у різних сферах суспільного життя, а також у зв'язку з курсом держави на євроінтеграцію, у рамках якої відбувається поступова гармонізація українського законодавства із законодавством ЄС потребує приведення законодавства про захист персональних даних у відповідність Загальному регламенту про захист даних ЄС (General Data Protection Regulation, GDPR; Regulation (EU) 2016/679) [1].

Отже, на нашу думку, загальна процедура обробки персональних даних в Україні потребує вдосконалення пропорційно наявним викликам.

У свою чергу, чутливий аспект обробки персональних даних у сфері охорони здоров'я та медицини сконцентрований навколо підзаконних нормативно-правових актів Міністерства охорони здоров'я України (Наказ МОЗ № 587 від 28.02.2020 р. Деякі питання ведення Реєстру медичних записів, записів про направлення та рецептів в електронній системі охорони здоров'я; Наказ МОЗ № 503 від 19.03.2018 р. Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає

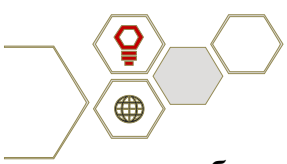
первинну медичну допомогу; Положення про кабінет телемедицини, затверджене Наказом МОЗ № 681 від 19.10.2015 р.; Наказ МОЗ № 110 від 14.02.2012 р. Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення), котрі де-факто декларують вимоги щодо використання та забезпечення схоронності чутливої інформації про особу-пацієнта як спосіб захисту останніх від порушень конфіденційності.

Автор статті вважає що слід звернути увагу на взаємозв'язок між правовими та цифровими механізмами обробки персональних даних в Україні. Якщо Закон України «Про захист персональних даних» № 2297-VI встановлює загальні стандарти охорони та обробки даних про особу, то цифрові механізми медичного аспект обробки персональних даних про пацієнта, де останні становлять особливий вид інформації, що потребує не лише суворого правового захисту, а й чітко визначених процедур обробки, включає відомості про стан здоров'я, діагнози, лікування, що є конфіденційними і мають чутливе значення для особи, що фактично є носієм останніх [2].

З огляду на усе вищевикладене, вбачаємо за доцільне провести комплексне дослідження правових основ захисту персональних даних із фокусом на вдосконалення правової бази в розрізі потенційної адаптації до міжнародних норм і стандартів, а також – оцінити ефективність існуючих нормативних положень у сфері захисту даних загалом та в медичному контексті зокрема, що в сукупності дозволить запропонувати ефективні шляхи вирішення наявних викликів у національній практиці обробки персональних даних на генеральному та партикулярно-медичному рівнях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У рамках національної правової доктрини питання правових засад обробки персональних даних та обробки персональних даних у сфері охорони здоров'я розглядалися фрагментарно.

Контекст обробки персональних даних в форматі огляду узагальнених правових засад та концепцій зазначеного процесу знаходимо у працях таких вчених, як І. Похиленко, В. Фісун, А. Михайлик, Я. Худолей, М. Бем, О. Гронь, Т. Гуржій та ін. У зазначених роботах присвячено увагу таким питанням, як

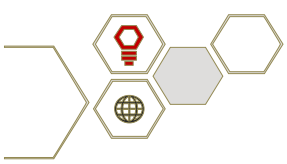
проблеми захисту та обробки персональних даних в Україні, особливості захисту та обробки персональних даних в контексті правових колізій нормативно-правового регулювання, специфіка захисту та обробки персональних даних в Україні в умовах дії правового режиму воєнного стану, етимологічні та законодавчі засади захисту персональних даних в Україні в контексті сучасної комунікації та євроінтеграційних процесів тощо [3, 6].

У свою чергу, аспект обробки персональних даних у сфері охорони здоров'я в Україні в рамках національної правової доктрини розглянуті у працях таких науковців, як І. Діордіца, І. Коваленко, З. Дерен, О. Анісімова, К. Токарева. У напрацюваннях даних представників наукової спільноти підіймаються питання проблем захисту, значення персональних даних у сфері охорони здоров'я, розглядаються аспекти проблематики захисту персональних даних пацієнтів у системі EHealth [4, 7]. Кластер наукової активності у даному сегменті, на наш погляд, потребує узагальнення та підвищення ефективності розробок.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на наявність законодавчих актів, що регламентують обробку персональних даних, в Україні залишається невирішеним питання нормативного регулювання роботи із медичними даними в межах цифрових платформ, таких як Helsi.me. Відсутність чіткого правового статусу цих систем створює ризики зловживань, витоку інформації та обмежує ефективне застосування захисних механізмів, передбачених законодавством.

Причиною цього є стрімкий розвиток цифрових сервісів, який випереджає адаптацію законодавства. Застарілі норми Закону України «Про захист персональних даних» № 2297-VI не враховують технологічних особливостей нових цифрових інструментів у сфері охорони здоров'я [2].

Неврегульованість вказаних аспектів обмежує належний захист пацієнтів та перешкоджає повноцінному впровадженню стандартів GDPR. Подальше дослідження цих проблем є важливим для формування сучасного підходу до захисту персональних даних у медицині. Метою автора є дослідити ефективність нормативної бази в медичній сфері, визначити напрями удосконалення

регулювання платформ Helsi.me та подібних сервісів і вподальшому запропонувати відповідні зміни до законодавства України.

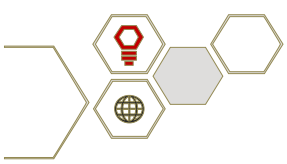
Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження нормативно-правового забезпечення обробки персональних даних в Україні, з особливим акцентом на сферу охорони здоров'я. Автор має на меті:

- проаналізувати чинне законодавство щодо обробки персональних даних у медичному контексті;
- виявити прогалини в регулюванні цифрових сервісів, які працюють із чутливою інформацією про пацієнтів;
- обґрунтувати необхідність адаптації українського законодавства до вимог GDPR;
- запропонувати рекомендації щодо вдосконалення правових механізмів для забезпечення безпеки персональних даних у медицині.

Таким чином, дослідження не лише актуалізує проблему, а й пропонує науково обґрунтовані шляхи її вирішення відповідно до європейських стандартів. даної статті є аналіз нормативно-правового регулювання обробки персональних даних в Україні та визначення ключових механізмів для вдосконалення національного законодавства у медичному секторі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розпочати дане дослідження пропонуємо із огляду ключових, на наш погляд, аспектів правових засад обробки персональних даних в Україні у правовому аспекті, адже даний елемент фактично визначає особливості правового регулювання обробки медичних персональних даних в українській соціально-правовій парадигмі.

Так, ключові вимоги правового регулювання порядку обробки персональних даних в Україні встановлені Законом України «Про захист персональних даних» № 2297-VI [2]. У даному нормативно-правовому акті визначаються, зокрема основні принципи та вимоги обробки персональних даних, а також – окремі аспекти використання персональних та підстави для їх обробки. Проаналізуємо кожен із вищезазначених елементів правового

регулювання обробки персональних даних в Україні більш детально та конкретизовано.

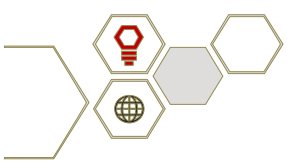
Критерій конфіденційності персональних даних є одним із основних принципів обробки персональних даних в Україні та виходить, насамперед, із концепції, згідно із якою не належить до приватної лише та інформація про особу, що стосується аспектів її діяльності на публічних (публічно-управлінських) посадах.

У ст. 6 Закону України «Про захист персональних даних» № 2297-VI [2], в свою чергу, встановлюються юридичні вимоги до обробки персональних даних в Україні. Серед них доцільно виділяти відкритість, прозорість використання персональних даних про особу, а також згоду на обробку персональних даних особою та відповідність здійснення певних дій із персональними даними цілям процесу обробки.

Вимоги щодо використання та обробки персональних даних, в свою чергу, встановлюються у ч. 1 ст. 7 Закону України «Про захист персональних даних» № 2297-VI [2]. Тут, зокрема, національний законодавець наголошує на неможливості обліку та обробки персональних даних про особу, що стосуються релігійних, кримінальних, біометричних, генетичних та медичних цілей. Водночас, відповідно до п. 6 ч. 2 ст. 7 Закону України «Про захист персональних даних» № 2297-VI [2], для медичних цілей обробка та облік персональних даних можуть проводитися у виключних випадках, до яких належить постановка особі відповідного медичного діагнозу, контроль якості надання медичних послуг та фінансовий моніторинг належного економічного забезпечення діяльності у сфері медицини.

Як бачимо, контекст правових засад обробки персональних даних в Україні за правовим та медичним критеріями має риси поєднаності, що зумовлює необхідність аналізу безпосередніх підходів до забезпечення прав пацієнтів в умовах діджиталізованого інформаційного середовища.

Концептуальний узагальнений підхід до розуміння поняття «обробка персональних даних у медичній сфері» серед українських представників

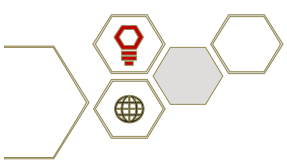

юридичної науки, на наше переконання, запропонувала К. Токарева у дослідженні проблематики захисту персональних даних у системі охорони здоров'я в інформаційну епоху. У роботі зазначається, що під обробкою та обліком персональних даних у сфері медицини необхідно визначати процес збору, зберігання, використання, передавання та захисту інформації, що стосується здоров'я пацієнта, з метою надання медичних послуг, забезпечення ефективності лікування та виконання медико-правових зобов'язань, що, в свою чергу, включає в себе роботу з чутливими даними та вимагає дотримання підвищених стандартів конфіденційності та безпеки відповідно до законодавства про захист персональних даних [7].

Подібне розуміння процесу обробки персональних даних у медичній сфері (обробка персональних даних у сфері медицини як елемент забезпечення прав та свобод людини – пацієнта) на термінологічному рівні дозволяє говорити про гуманістичне спрямування даного процесу, можливість забезпечення котрого фактично визначається лише наявністю ефективного нормативно-правового апарату [8].

В Україні правове регулювання обробки персональних даних у сфері охорони здоров'я здійснюється також на підставі таких законодавчих актів, як Наказ МОЗ № 587 від 28.02.2020 р. Деякі питання ведення Реєстру медичних записів, записів про направлення та рецептів в електронній системі охорони здоров'я; Наказ МОЗ № 503 від 19.03.2018 р. Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу; Положення про кабінет телемедицини, затверджене Наказом МОЗ № 681 від 19.10.2015 р.; Наказ МОЗ № 110 від 14.02.2012 р. Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення. Нижче пропонуємо оглянути їх детальніше.

У цьому контексті в Наказі МОЗ № 587 від 28.02.2020 р. Деякі питання ведення Реєстру медичних записів, записів про направлення та рецептів в електронній системі охорони здоров'я зазначається переважно інформація, що

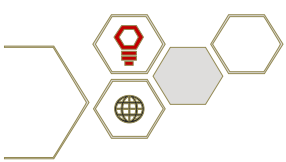

стосується сегменту координації електронної системи охорони здоров'я в Україні. Частково ним врегульовані і підходи щодо обігу персональних даних пацієнтів: зокрема, генерації мети обробки даних, запровадження принципу конфіденційності та безпеки даних пацієнтів, доступу до інформації та обов'язковості запиту згоди на обробку персональних даних (п. 13, п. 8, п. 24 Наказу МОЗ № 587) [9].

У свою чергу, у Наказі МОЗ № 503 від 19.03.2018 р. Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу [10] у контексті правових засад обробки персональних даних в Україні у медичному аспекті використовується переважно поняття згоди на обробку персональних даних, що її надає пацієнт в процесі реєстрації (подання декларації). Так, відповідно до Розділу III (п.1, 2, 5) Наказу МОЗ № 503, надання пацієнтом згоди на обробку персональних даних (інформації, що становить про нього відомості) є підставою для подальшого надання дозволу на проведення лікування, нагляду лікаря, призначення обстежень тощо. Це дозволяє говорити про сегментацію процесу обробки персональних даних в Україні як підстави до надання медичної допомоги особі, що звернулася за останньою.

У Положенні про кабінет телемедицини, затверджене Наказом МОЗ № 681 від 19.10.2015 р. [11] законодавець встановив загальні стандарти щодо інвентарного забезпечення переходу від паперового до цифрового управління сферою охорони здоров'я. У контексті захисту персональних даних пацієнтів тут-таки варто виділити операційну систему та прикладне для телемедицини (елементи обладнання ПЗ 11/13 відповідно до Додатку «Табель оснащення кабінету телемедицини»), за допомогою яких відбувається обробка персональної інформації про особу, що знаходиться під наглядом відповідного ЦПМСД або закладу охорони здоров'я іншої афіліації).

У підсумку, Наказ МОЗ № 110 від 14.02.2012 р. Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення концептуалізує той факт, що дані, котрі містяться у формах первинної облікової

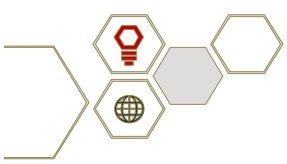

документації (основна інформація про стан здоров'я, анамнез, результати обстежень, діагнози, призначення лікування, відомості про проведені процедури та інші відомості, необхідні для медичного обслуговування та ведення медичних записів), підлягають обробці відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» № 2297-VI (п. 2 Наказу МОЗ № 110). Це означає, що до обробки персональної інформації у сфері охорони здоров'я використовуватимуться загальні положення, як-от законність та прозорість, точність, конфіденційність та безпека, врахування прав суб'єктів даних [12].

Особливості реформування та вдосконалення порядку правового регулювання критеріїв обробки персональних даних в Україні у медичному контексті, водночас, необхідно систематизувати не лише за нормативно-підзаконними, але й стратегічними стандартами генералізації. Підходом-концепцією, що спрямовує та координує порядок діджиталізації та інформатизації охорони здоров'я в Україні включно із даними пацієнтів, є Електронна система охорони здоров'я (ЕСОЗ).

На нормативному рівні функціонування останньої забезпечується Постановою КМУ № 411 від 25.04.2018 р. Деякі питання електронної системи охорони здоров'я [13]. У даному нормативному документі, зокрема, встановлюються правила та порядок доступу до персональних медичних даних, права пацієнтів (п. 41 Постанови), особливості моніторингу безпеки використання даних та інформації про пацієнтів (пп. 5 п. 8-1 Постанови), право обмеження доступу до персональних медичних даних пацієнта як абсолютної концепції, що може бути використана у випадку визнання таких даних критично охоронюваними або такими, що в силу обставин індивідуально-персонального значення не підлягають розголошенню (абз. 12 пп. 1 Постанови) тощо.

Не дивлячись на те, що особливості функціонування ЕСОЗ належним чином врегульовані на законодавчому рівні, аспекти діджиталізації сфери охорони здоров'я та, як наслідок, захист персональних даних пацієнтів в Україні має певні колізійні складники. Серед них, зокрема, у вітчизняному науковому полі [4, 5, 14, 15] можна помітити акцентуацію на відсутності юридичного

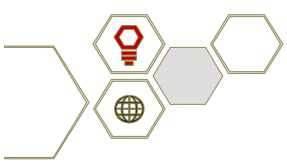

нормування функціонування системи Helsi.me, що фактично доповнює ЕСОЗ у контексті дистанційного доступу пацієнта до послуг держави, що забезпечує права пацієнта у аспектах лікування, запису на прийом, онлайн-консультацій та звітності про перебування на огляді/обліку в конкретного лікаря. Для усіх вищезазначених дій у системі охорони здоров'я, приватною інваріацією якої є системний застосунок Helsi.me, потрібна обробка та аналіз персональних даних та інформації про пацієнта, і у даному контексті нормативно-правове регулювання даного процесу виступає потрібною категорією, котрої наразі не наявно як кластеру. Впровадження даного підходу набуває особливої важливості насамперед у світлі правової охорони та правового забезпечення медичних прав пацієнта.

Висновки. Аналіз правового регулювання обробки персональних даних в Україні дозволив окреслити прогалини національного законодавства та звернути увагу на доктринальні підходи українських науковців до ключових понять що стосуються обробки персональних даних.

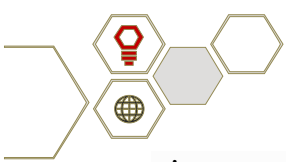
По-перше, національне законодавство у сфері захисту персональних даних потребує змін. Орієнтиром в цьому питанні може стати Загальний регламент про захист даних ЄС (General Data Protection Regulation, GDPR; Regulation (EU) 2016/679). Варто наголосити, що в умовах зовнішньої агресії а також активної інформаційної війни, питання захисту персональних даних мають, в тому числі, безпековий характер. В контексті сфери охорони здоров'я варто звернути увагу на питання чутливості інформації що містить дані про фізичний та психічний стан людини.

По-друге, не дивлячись на належний формат регулювання в Україні питань функціонування електронної системи охорони здоров'я (ЕСОЗ) відповідно до Постанови КМУ № 411 від 25.04.2018 р. Деякі питання електронної системи охорони здоров'я в контексті захисту персональних медичних даних пацієнта, наразі залишається поза рамками правового поля аспект обробки та захисту персональних даних пацієнта в системі Helsi.me, яка потребує подальшого вдосконалення нормативної бази.

Список використаних джерел

1. Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) // Official Journal of the European Union. – 2016. – L 119. – С. 1–88.
2. Закон України «Про захист персональних даних» № 2297-VI від 01.06.2010 р. (поточна ред. від 27.04.2024 р.). Відомості Верховної Ради. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
3. Бем М., Городиський І. Захист персональних даних: правове регулювання та практичні аспекти: науково-практичний посібник. К.: «К.І.С.», 2021 157с.
4. Діордіца І., Коваленко І. Значення персональних даних у сфері охорони здоров'я в умовах інформатизації. Науковий вісник Ужгородського національного університету.
5. Торічний В. Проблема інформаційної безпеки в умовах розвитку інформаційного суспільства. Теорія та практика державного управління. 2019. Вип. 2(65). С. 256–262.
6. Гуржій Т. Правовий захист персональних даних : монографія / Т. О. Гуржій, А. Л. Петрицький. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. унт, 2019. – 216 с.
7. Токарєва К. Проблема захисту персональних даних у сфері охорони здоров'я в умовах інформатизації. Юридичний науковий електронний журнал. № 11. 2022. С. 496-499.
8. Саєнко М. Сучасне правове регулювання інформаційних відносин у сфері захисту персональних даних в Україні. Право і суспільство. 2015. № 3. С. 103.
9. Наказ МОЗ № 587 від 28.02.2020 р. Деякі питання ведення Реєстру медичних записів, записів про направлення та рецептів в електронній системі охорони здоров'я (поточна ред. від 16.08.2024 р.). Відомості Верховної Ради. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0236-20#Text>
10. Наказ МОЗ № 503 від 19.03.2018 р. Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір

лікаря, який надає первинну медичну допомогу (поточна ред. від 07.03.2023 р.).

Відомості Верховної Ради. Режим доступу :

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0347-18#Text>

11. Наказ МОЗ № 681 від 19.10.2015 р. Про затвердження Положення про кабінет телемедицини (поточна ред. від 04.03.2022 р.). Відомості Верховної Ради. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1401-15#Text>

12. Наказ МОЗ № 110 від 14.02.2012 р. Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування (поточна ред. від 13.03.2024 р.). Відомості Верховної Ради. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0661-12#Text>

13. Постанова КМУ № 411 від 25.04.2018 р. Деякі питання електронної системи охорони здоров'я (поточна ред. від 04.07.2024 р.). Відомості Верховної Ради. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-2018-%D0%BF#Text>

14. Духовна О. Захищені та здорові: як регламентується захист персональних даних пацієнтів в Україні. Юридична Газета Online. № 23 (753). 2021. Офіційний веб-сайт Юридична Газета Online. Режим доступу : <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/zahishcheni-ta-zdorovi-yak-reglamentuetsya-zahist-personalnih-danih-pacientiv-v-ukrayini.html>

15. Устінова О., Вахненко С. Персональні дані в системі охорони здоров'я: аналіз законодавства. Український медичний часопис. № 1. 2019. 3 с.